Особливості сучасних моделей публічного управління

Микола Сьомич, Полтавська державна аграрна академія

У статті визначено необхідність заміни бюрократичних механізмів моделі державного управління соціально-орієнтованими ринковими механізмами в міру становлення новітнього характеру публічного управління. Розглянуто онтологічні особливості моделей публічного управління: Public choice, Good Governance, Digital Government, Network model of Government, Anti-crisis Public Administration, Open Government Partnership. З елементів цих концепцій сформовано теоретичну основу для «ідеальної моделі» державного управління, яка може бути використана для вивчення адміністративних реформ у різних країнах. Основними суттєвими ознаками «ідеальної моделі» державного управління визначено: впровадження концепту «хорошого» публічного управління, що є елементом моделі «Good Governance»; системне спрощення законодавства; скорочення загального числа і звуження сегментів предметно-об'єктної області публічного управління з передачею публічною адміністрацією функцій та повноважень недержавним операторам – саморегульованим та іншим приватним, державно-приватним організаціям; забезпечення субсидіарності в наданні публічних послуг; розвиток державно-приватного партнерства як елемента та інструмента «нової» моделі публічного управління; дебюрократизація (реструктуризація управління з метою фокусування на результатах, а не на процесах), включаючи розширення та структурно-функціональні ускладнення децентралізації публічної адміністрації, розукрупнення і деконцентрацію суб'єктів публічного сектора; активізація взаємодії державного управління та інших видів соціального управління, розширення і ускладнення кореляції та взаємодії публічного управління і самоврядування, розширення і ускладнення кореляції і взаємодії державного права та інших систем нормативної регламентації; реалізація та прогресивний розвиток концепту «електронної держави», розширення обсягу та різноманітності електронних публічних послуг; істотне підвищення вимог до транспарентності і підзвітності публічного управління; розвиток інструментів (заходів, засобів і механізмів) публічного управління, збільшення різноманітності їх модифікацій і ускладнення їх поєднань, в тому числі інтерференції і мультиплікативності); впровадження концепту управління за результатами; підвищення сприйнятливості та компліментарності по відношенню до громадських інтересів та складних сферах суспільних відносин соціальним запитам.

Ключові слова: адміністрування; концепція; модель; онтологія; органи влади; публічне управління; суспільний вибір

Features of modern models of public administration

Mykola Syomych, Poltava State Agrarian Academy

The emergence of the latest nature of public administration is one of the main instruments for the approval of a public governance model, which implies the need to replace bureaucratic mechanisms with socially-oriented market relations.

Level of scientific reflection there is an expansion of the range of applicability of existing concepts and the development of new, increasing hybridization of public administration systems.

The purpose of the article is to identify features and generalized characteristics of the main models of public administration and to formulate proposals for the formation of the most optimal model of public administration in accordance with the stages of transformation of the domestic society.

Old Public Management – the classic bureaucratic form of organization described by Max Weber as the ideal type of rational form of government based on the principle of law-making, with a high level of predictability for both policy in general and for citizens.

New Public Management is a modern model of public administration reform. An important place within the framework of this model is the concept of Digital Government, Network model of government, Anti-crisis Public Administration, Open Government Partnership.

It should be noted that in the «pure» form, these models of public administration are almost never found in any country in the world, although this or that set of elements of certain models is introduced into the

practice of modern state regulation. In the majority of foreign countries there is currently a certain tendency towards convergence, a kind of diffusion of various approaches to public administration.

From the elements of these concepts one can form the theoretical basis for the «ideal model» of public administration, which can then be used to study administrative reforms in different countries.

The main essential features of the «ideal model» of a public administration model are to justify the following: implementation of the concept of «good» public administration as part of the Good Governance model, system simplification of legislation (as one of the elements and inherent tools of a «new» public management model), reduction the total number and narrowing of segments of the subject-object area of public administration with the transfer of public functions and public authority by the public administration, ensuring subsidiarity in public-private services development, public-private partnership development, de-bureaucratization and de-concentration of public sector entities, activation of the interaction of public administration and other types of social management, realization and progressive development of the concept of «electronic state», significant increase of requirements for transparency and accountability of public administration, development tools of public administration, increase the variety of their modifications and complication of their combinations, implementation of the concept of management of results, increase ting susceptibility and complementarity against the public interest.

Keywords: *administration; concept; model; ontology; authorities; public administration; social choice*

Особенности современных моделей публичного управления

Николай Сьомич, Полтавская государственная аграрная академия

В статье определена необходимость замены бюрократических механизмов модели государственного управления социально-ориентированными рыночными механизмами по мере становления нового характера публичного управления. Рассмотрены онтологические особенности моделей публичного управления: Public choice, Good Governance, Digital Government, Network model of Government, Anti-crisis Public Administration, Open Government Partnership. Из элементов этих концепций сформирован теоретическую основу для «идеальной модели» государственного управления, которая может быть использована для изучения административных реформ в разных странах. Основными существенными признаками «идеальной модели» государственного управления определено: внедрение концепта «хорошего» публичного управления, как элемента модели «Good Governance»; системное упрощение законодательства; сокращение общего числа и сужение сегментов предметно-объектной области публичного управления с передачей публичной администрацией функций и полномочий негосударственным операторам – саморегулирующимся и другим частным, государственно-частным организациям; обеспечение subsidiarity в предоставлении публичных услуг; развитие государственно-частного партнерства как элемента и инструмента «новой» модели публичного управления; дебюрократизация (реструктуризация управления с целью фокусировки на результатах, а не на процессах), включая расширение и структурно-функциональные осложнения децентрализации публичной администрации, разукрупнение и деконцентрацию субъектов публичного сектора; активизация взаимодействия государственного управления и других видов социального управления, расширение и усложнение корреляции и взаимодействия публичного управления и самоуправления, расширение и усложнение корреляции и взаимодействия государственного права и других систем нормативной регламентации; реализация и прогрессивное развитие концепта «электронного государства», расширение объема и разнообразия электронных публичных услуг; существенное повышение требований к транспарентности и подотчетности публичного управления; развитие инструментов (мероприятий, средств и механизмов) публичного управления, увеличение разнообразия их модификаций и усложнение их сочетаний, в том числе интерференции и мультипликативности; внедрение концепта управления по результатам; повышение восприимчивости и комплиментарности по отношению к общественным интересам и сложных сферах общественных отношений социальным запросам.

Ключевые слова: *администрирование; концепция; модель; онтология; органы власти; публичное управление; общественный выбор*

Постановка проблеми.

У сучасному глобалізованому, інформаційному та диференційованому суспільстві використання сучасних та адаптивних моделей публічного управління стає надважливим завданням, принципом організації колективного рішення проблем. Становлення новітнього характеру публічного управління є одним із головних інструментів затвердження публічної моделі управління, що передбачає необхідність заміни бюрократичних механізмів соціально-орієнтованими ринковими відносинами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Значний вклад у розвиток теорії публічного управління, дослідження сутності та особливостей різних моделей публічного менеджменту зроблено такими науковцями як Барціцом І., Болотіною Є., Гордоном М., Меліховою Б., Оболонским А., Орловом І., Устиновичем Є. та ін. Вітчизняними науковцями неодноразово обґрунтовувались можливості і правові засади впровадження сучасних західних моделей публічного управління в Україні. Проте специфічність вітчизняних умов державотворення, невизначеність і нестабільність політичної ситуації не дозволяють повною мірою перенести західні теорії і досвід на українське підґрунття публічного управління. Усвідомлення практичної значущості розв'язання проблеми формування ефективного публічного управління орієнтує на подальший пошук не тільки теоретичного підґрунття, а й практичних рекомендацій щодо адаптації сучасних моделей публічного управління до сучасних українських реалій [6].

На рівні наукової рефлексії спостерігається розширення діапазону застосовності вже наявних концептів і розробка нових, що підсилюються гібридизацію систем публічного управління. Тому дослідження природи, змісту та особливостей публічного управління вимагає не тільки ретроспективного погляду на особливості становлення і розвитку моделей публічного управління, а й характеристики їх сучасного стану існуючих трендів та прогностичного аналізу сценаріїв розвитку моделей публічного управління.

Метою статті є визначення особливо-

стей та узагальнена характеристика основних моделей публічного управління та формування пропозицій щодо формування найбільш оптимальної моделі публічного управління відповідно до етапів трансформації вітчизняного суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Публічне управління є відносно новим інструментом реалізації владних повноважень для вітчизняних реалій, в якому змістовно відзначається гармонійне поєднання державного управління з місцевим самоврядуванням, співпраці органів влади з різними громадськими об'єднаннями, професійними співтовариствами, бізнес- і громадськими організаціями. Тому на етапі реформування державної системи шляхом формування та реалізації новітніх моделей публічного управління важливо осмислити ті ціннісно-змістові особливості, з якими ідентифікує себе сучасне вітчизняне суспільство.

Публічне управління слід розглядати як природний етап розвитку державного управління, що обумовлений розширенням сфери діяльності та відповідальності органів державного управління, необхідністю підвищення ефективності управління шляхом наближення процесів прийняття рішень до потреб населення [9].

Революційні зміни в інформатиці та комп'ютерних технологіях, бурхливе зростання інформаційних і комунікаційних технологій, обмеженість ресурсів публічної влади при істотному зростанні попиту на публічні (державні і муніципальні) послуги, динамічний розвиток громадської думки і суспільної свідомості населення, активно прогресуючі зміни в економічній, соціальній і політичній сферах актуалізували необхідність зміни парадигми публічного управління з сучасної «традиційної» моделі на іншу, більш демократичну і ефективну, але при цьому менш витратну [8].

Як зазначає Барціц І. М., реформи інститутів влади – глобальне явище, що охоплює і економічно сильні держави, і ті, які тільки стають на шлях самостійного державного розвитку [4]. З цією метою, доцільно охарактеризувати онтологічні особливості моделей публічного та державного управління.

М. Вебера, В. Вільсона, А. Файоля, Г. Саймона можна розглядати як таких, які запропонували базову модель публічного адміністрування – Old Public Management, сутність якої можна розкрити наступними положеннями:

- поділ праці, заснований на функціональній спеціалізації;
- чітко зафіксована ієрархія авторитетності;
- система правил, за допомогою якої встановлюються права і обов'язки посадових осіб;
- система способів подолання робочих ситуацій (стандартизація процесів);
- знеособлений характер відносин між людьми;
- заохочення або просування по службі на основі професійної компетентності та на основі принципів службової кар'єри;
- принцип відповідності вимогам ведення ділової документації.

Old Public Management – класична бюрократична форма організації, описана Максом Вебером як ідеальний тип раціональної форми правління на основі принципу правотворчості, що відрізняється високим рівнем прогнозованості як для політики в цілому, так і для громадян. На думку Оуена Хьюза, це пов'язано з тим, що традиційна модель публічного управління залишалася протягом тривалого часу найбільш часто і широко застосовуваною, а також найбільш ефективною моделлю державного та публічного управління [10, с. 147].

Проте в останні десятиліття простежуються тенденції у формуванні нових підходів до побудови моделей публічного управління, які враховують реорганізацію органів влади, що здійснюють публічне управління, підвищення продуктивності їх діяльності, розширення кола надаваних ними публічних послуг і виконуваних публічних функцій з одночасним скороченням використовуваних ресурсів, інтеграцію нових технологій та створення управлінських структур [10].

Теоретичні основи новітньої, більш пізньої, моделі публічного – New Public Management ґрунтуються на теорії суспільного вибору (public choice) та теорії менеджменту [12], що враховує реформаторську концепцію:

- за напрямом теорії public choice, яка передбачає обмеження впливу бюрократії на політику шляхом підвищення конкурентного тиску на сферу громадського управління і тим самим – посилення позиції громадян і політики в цілому;
- на основі теорій менеджменту, що передбачає розширення свободи дій бюрократії шляхом скасування обмежень і посилення економічних стимулів.

У західних країнах були запропоновані свої способи реформування публічного управління у його сутнісному вимірі, що претендують на універсальність і загальність застосування. Мова йде про дві управлінські концепції – вже загадану New Public Management та більш нову Good Governance, – які є основоположними сучасних західних адміністративних реформ і часто запозичуються іншими країнами.

New Public Management (NPM) – це сучасна модель реформування громадського управління. Більш ніж у 70 країнах світу проводяться реформи на принципах NPM. У тому числі і більшість економічно розвинених країн світу, які мають високий рівень організації громадського управління, як на державному, так і муніципальному рівнях. [5]. New Public Management – це сукупність адміністративно-політичних стратегій реформування, в основу яких покладено тлумачення адміністративної діяльності крізь призму приватної економіки. Модель реформування NPM не є догматичним і завершеним переліком заходів, однак найчастіше передбачає реалізацію наступних заходів:

- приватизацію та усунення надмірного рівня регулювання;
- виведення за межі єдиної структури або автономізацію окремих адміністративних підрозділів;
- введення елементів конкуренції в адміністративну діяльність, а також запозичення методів менеджменту зі сфери приватної економіки в сектор громадського управління [12].

Модель «Good Governance» передбачає, що публічне управління будується на засадах поділу влади, реалізації народовладдя, виборності й змінюваності вищих посадових осіб, підзвітності інститутів виконавчої вла-

ди суспільству, політичного плюралізму. На відміну від практики публічного управління на основі ієрархії і функціонального виконання наказів, визначальними особливостями нової концепції стають порозуміння і договір. Йдеться про зміни у відносинах між громадянським суспільством і органами влади. З одного боку, модель «Good Governance» базується на широкому залученні представників громадянського суспільства до процесу управління, центральною ланкою якого є процес підготовки та ухвалення рішень. З іншого боку, концепція «Good Governance» передбачає забезпечення ефективності державного управління, що розуміється як досягнення поставлених цілей у необхідні терміни і з мінімальними витратами ресурсів. У цьому сенсі ефективне управління не означає і не потребує за великим рахунком демократичного характеру прийняття і здійснення управлінських рішень [6].

Важливе місце в межах розглянутих моделей важливе місце займають концепції «Електронного уряду» (Digital Government), «мережевого управління» (Network model of Government), «антикризового державного менеджменту» (Anti-crisis Public Administration), «відкритого уряду» (Open Government Partnership) та інших. Зазначені концепції частково вже знайшли практичне втілення в окремих елементах механізму публічного управління в Україні. Крім того, певний інтерес для виявлення концептуального запиту на нову модель державного управління мають апробовані розробки А. Шляйфєрас, А. Т. Фраєм і Р. Вишні за трьома наступним моделям управління державою: «невидимої руки», «руки допомоги» і «руки грабіжника» [2, с. 48].

В умовах посилення динамічності зовнішнього і внутрішнього середовища, наростання загроз, які здійснюють раптовий та деструктивний вплив на окремі сфери життєдіяльності суспільства, для своєчасного та ефективного реагування на їх негативні ефекти, поряд зі стабільно діючими базовими елементами механізму публічного управління об'єктивно потрібна наявність в механізмі публічного управління моделі «антикризового державного менеджменту» (АРА). Оскільки джерелом загроз в основно-

му не є тотальні, а специфічні області життєдіяльності суспільства, то застосування АРА-моделі фокусується в тій частині загального механізму публічного управління, яка безпосередньо стосується окремих напрямів: економіки, екології, демографії, міграційних процесів, конституційно-правового простору, політичної системи, фінансово-банківського сектору, бюджетного федералізму, державного аудиту тощо. Про актуальність застосування в економічній сфері України АРА-моделі свідчать дані федерації роботодавців України [14].

Під впливом широкомасштабного впровадження в практику державного управління сучасних інформаційно-комунікаційних технологій була сформована концептуальна модель, що обґрунтовує їх застосування – «електронний уряд» (DG: e-governance). Відмінними рисами DG-моделі є те, що вона включає в себе такі концепти, як співпраця, участь, координація суспільства за допомогою ІКТ [16, с. 20]. Для забезпечення ефективності публічного управління DG-модель орієнтована на ефективне, швидке і прозоре надання інформації як громадянам, так і органам влади. Вона є новим елементом механізму залучення громадянського суспільства в систему публічного управління, який забезпечує баланс прав і обов'язків всіх учасників співробітництва, створює реальні можливості для участі в публічному управлінні на всіх рівнях за допомогою обговорення проблем в різних мережових спільнотах, посилюючи вплив окремих груп населення на прийняття адміністративних і політичних рішень. Мета DG-моделі полягає в поліпшенні якості управління, на основі громадянської участі, прозорості та підзвітності.

Сутність OGP-моделі, моделі відкритого уряду, відображає концепція публічного управління, заснована на підтримці права громадян на доступ до документів та моніторингу дій органів влади з метою можливості ефективного громадського контролю над державним регулюванням, як основи для розвитку діалогу між суспільством і владою.

Конструкція OGP-моделі передбачає:

- інфраструктуру відкритих даних, що охоплює всі гілки влади;

- вільний доступ до інформації, відкритий діалог між органами публічного управління та громадянами;

- затверджені стандарти та нормативні документи, що встановлюють порядок розкриття інформації;

- провадження краудсорсингу (вирішення суспільно значущих завдань силами добровольців, які координують свою діяльність за допомогою інформаційних технологій) і краудфандінга (народного фінансування) [11, с. 101]. До найважливіших напрямків застосування OGP-моделі експертами неурядового партнерства «Інформаційна культура» відносять такі: 1) відкриті дані – технології і практичне застосування; відкритий уряд; 2) відкритий бюджет; 3) журналістика даних; парламентський моніторинг; 4) народна експертиза, краудсорсинг; 5) інформаційна культура суспільства [7].

Вищезазначене надає можливість побудувати онтологічну схему розвитку моделей та концепцій публічного управління (рис. 1).

Слід зазначити, що у «чистому» вигляді зазначені моделі публічного управління майже не зустрічаються у жодній країні світу, хоча той чи інший набір елементів певних моделей запроваджено у практику сучасного державного регулювання. У більшості зарубіжних країн наразі спостерігається певна тенденція до конвергенції, своєрідної дифузії різноманітних підходів до публічного управління [1, 3].

З елементів зазначених концепцій можна сформувати теоретичне підґрунтя «ідеальної моделі» публічного управління, яку надалі можна використовувати для дослідження адміністративних реформ у різних країнах.

Основними суттєвими ознаками «ідеальної моделі» моделі публічного управління («нового» публічного управління), що приходить на зміну вже «традиційним» моделям публічного управління, що реалізується громадською адміністрацією (системою органів державного і муніципального управління), і одночасно елементами парадигми «нового» публічного управління обґрунтовано позначити нижченаведені:

Рис. 1. Онтологічна схема розвитку моделей та концепцій публічного управління [розроблено автором]

- впровадження концепту «хорошого» публічного управління, що елементом моделі «Good Governance»;
- системне спрощення законодавства (як один з елементів і властивих інструментів «нової» моделі публічного управління);

- скорочення загального числа і звуження сегментів предметно-об’єктної області публічного управління з передачею публічною адміністрацією все більшого обсягу публічних функцій і публічних повноважень, в тому числі з числа тих, що історично, традиційно відносили-

- ся до виключної компетенції держави, недержавним операторам – саморегульованим та іншим приватним, державно-приватним організаціям (саморегульовані організації в області фінансових ринків, в області спорту тощо);
- забезпечення субсидіарності в наданні публічних послуг, в тому числі передача частини загального обсягу повноважень з надання публічних послуг приватним операторам;
 - розвиток державно-приватного партнерства як елементу та інструменту «нової» моделі публічного управління;
 - дебюрократизація (реструктуризація управління з метою фокусування на результатах, а не на процесах), включаючи розширення та структурно-функціональні ускладнення децентралізації публічної адміністрації, розукрупнення і деконцентрацію суб'єктів публічного сектору, їх перетворення і перетворювання, перш за все, деконцентрацію структур і бюрократичної системи центральних органів публічної влади;
 - активізація взаємодії державного управління та інших видів соціального управління, розширення і ускладнення кореляції та взаємодії публічного управління і самоврядування, кореляції та взаємодії громадського порядку і автономних, не правових, нормативних порядків, а також розвиток гарантій та механізмів автономної інституалізації (іншими словами, сфери компетенції органів публічної влади та недержавних-немуніципальних організацій все частіше і все більше перетинаються);
 - розширення і ускладнення кореляції і взаємодії державного права та інших (крім державної) систем нормативної регламентації (*lex sportiva*, *lex mercatoria*, *lex canonica*), розширення практики визнання та легітимації державою окремих положень таких неправових систем нормативної регламентації;
 - реалізація і прогресивний розвиток концепту «електронної держави», розширення обсягу та різноманітності

електронних публічних послуг, що надаються публічною адміністрацією;

- істотне підвищення вимог до транспарентності і підзвітності публічного управління (публічне управління повинно стати об'єктом все більш інтенсивного і перманентного контролю з боку суспільства);
- розвиток інструментів (заходів, засобів і механізмів) публічного управління, збільшення різноманітності їх модифікацій і ускладнення їх поєднань (в тому числі інтерференції і мультиплікативності), включаючи використання органами публічної влади бізнес-стратегій та інших підходів та інструментаріїв зі сфер бізнес-менеджменту і корпоративного управління (стратегічне планування, вимірювання продуктивності та інше);
- впровадження концепту управління за результатами, в тому числі лінійки нових механізмів фіксації і оцінки ефективності публічного управління;
- підвищені сприйнятливості та компліментарності по відношенню до громадських інтересів та складних сферах суспільних відносин соціальним запитам [15].

Висновки.

Таким чином, «ідеальна модель» сучасного публічного управління повинна відрізнятися високим ступенем складності, різноманітністю форм партисипативних відносин органів публічної влади із суспільством. Управління взаємовідносинами на базі пропонованої моделі публічного управління має бути спрямоване на встановлення, підтримку і розвиток, а також на припинення в разі потреби взаємодії інтеракторів, що дозволяє їм досягти цілей за рахунок взаємного обміну і виконання прийнятих зобов'язань. Для населення проходження певної моделі публічного управління дає можливість відстоювання своїх інтересів, захисту прав в рамках управління відкритими відносинами на професійній основі. Для органів публічної влади прийняття моделі взаємодії слід розглядати як ресурс, призначений для кращого розуміння і вирішення комплексу проблем як соціально-економічного характеру, так і бізнес-середовища.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Drechsler W. The ReEmergence of “Weberian” Public Administration after the Fall of New Public Management: The Central and Eastern European Perspective / W. Drechsler // *Halduskultuur Administrative Culture*. – 2005. – № 06 – P. 94-108.
2. Frye T. The Invisible Hand and the Grabbing Hand / T. Frye, A. Shleifer // *American Economic Review*. – 1997. – Retrieved from: <http://papers.nber.org/papers/W5856.pdf>.
3. Hughes O. E. Public Management and Administration: An Introduction. Third Edition / O. E. Hughes. – New York: Palgrave Macmillan, 2003. – 303 p.
4. Барциц И. Н. О концептуальных направлениях развития системы государственной службы / И. Н. Барциц // Журнал российского права. – 2008. – № 6. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-kontseptualnyh-napravleniyah-razvitiya-sistemy-gosudarstvennoy-sluzhby-rossiyskoy-federatsii>
5. Болотина Є. В. Сучасні західні концепції управління та моделі публічного адміністрування / Є. В. Болотина, А. В. Нікітенко // Економічний вісник Донбасу. – 2017. – № 1. – С. 96-100.
6. Гордон М. В. Модели публічного управління: порівняльний аналіз та пропозиції для України / М. В. Гордон, Н. В. Оленцевич, І. О. Колісник // Електронне видання «Державне управління: удосконалення та розвиток». – 2018. – Режим доступу: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/43.pdf
7. Информационная культура: Официальный сайт. – Режим доступа: <http://infoculture.ru/ru/>
8. Концепт «Новой модели» публичного управления. – Режим доступа: <http://naukarus.com/kontsept-novoy-modeli-publichnogo-upravleniya>
9. Мелихова Б. С. Концептуальная модель системы публичного управления / Б. С. Мелихова // Государственное и муниципальное управление. Ученые записки СКАГС. – 2015. – № 1. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/kontseptualnaya-model-sistemy-publichnogo-upravleniya>
10. Оболенский А. В. Кризис эффективности административно-бюрократического государства и поиски выхода: опыт США (эволюция теории и практики государственного управления в последние десятилетия) / А. В. Оболенский // Вопросы государственного и муниципального управления. – 2014. – № 2. – С. 145-165.
11. Орлов И. Б. Современные теоретические и методологические доктрины (модели) государственной политики и управления / И. Б. Орлов // Проблемный анализ и государственно-управленческое проектирование. – 2013. – Вып. 4. – С. 95-104.
12. Понятие архетипики публичного администрирования. – Режим доступа: <https://infopedia.su/4x8ad1.html>
13. Commission on the future delivery of public services – Produced by APS Group Scotland. – 2011. – 90 p.
14. СПО роботодавців на національному рівні затверджено пріоритети діяльності на 2019 рік і середньострокову перспективу. – Режим доступу: <http://fru.ua/ua/events/fru-events/spo-robotodavtsiv-na-natsionalnomu-rivni-zatverdzheno-priorytety-diyalnosti-na-2019-rik-i-serednostrokovu-perspektyvu>
15. Существенные признаки и элементы «новой» модели публичного управления. – Режим доступа: <https://svyatik.org/svarka-128498.html>
16. Устинович Е. С. Современные теории государственного управления: основные концепции и их характеристики / Е. С. Устинович, Т. П. Новикова // Государственная власть и местное самоуправление. – 2011. – № 9. – С. 16-23.

REFERENCES

1. Drechsler, W. (2005). The ReEmergence of “Weberian” Public Administration after the Fall of New Public Management: The Central and Eastern European Perspective. *Halduskultuur Administrative Culture*, 06, 94-108.
2. Frye, T., & Shleifer, A. (1997). *The Invisible Hand and the Grabbing Hand*. *American Economic Review*. Retrieved from: <http://papers.nber.org/papers/W5856.pdf>.
3. Hughes, O.E. (2003). Public Management and Administration: An Introduction. Third Edition. *New York: Palgrave Macmillan*
4. Barcic, I.N. (2008). O konceptual'nyh napravleniyah razvitiya sistemy gosudarstvennoj sluzhby [On the conceptual directions of development of the civil service system]. *Zhurnal rossijskogo prava*, 6. Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-kontseptualnyh-napravleniyah-razvitiya-sistemy-gosudarstvennoy-sluzhby-rossiyskoy-federatsii> [in Russian].
5. Bolotina, Ye.V., & Nikitenko, A. V. (2017). Suchasni zakhidni kontseptsii upravlinnia ta modeli publichnogo administruvannia [Contemporary Western Concepts of Management and Models of Public Administration]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, 1, 96-100 [in Ukrainian].
6. Gordon, M.V., Olencevich, N.V., & Kolisnik, I.O. (2018). Modeli publichnogo upravlinnja: porivnjal'nij analiz ta propozicii dlja Ukraini [Models of Public Administration: Comparative Analysis and Proposals for Ukraine]. *Elektronne vidannja «Derzhavne upravlinnja: udoskonalennja ta rozvitok»*. Retrieved from: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/43.pdf [in Ukrainian].
7. Informacionnaja kul'tura: Oficial'nyj sajt [Information culture: Official site]. Retrieved from: <http://infoculture.ru> [in Russian].
8. Koncept «Novoj modeli» publichnogo upravlenija [The concept of a “New Model” of public administration]. Retrieved from: <http://naukarus.com/kontsept-novoy-modeli-publichnogo-upravleniya> [in Russian].
9. Melihova, B.S. (2015). Konceptual'naja model' sistemy publichnogo upravlenija [Conceptual Model of the Public Administration System]. *Gosudarstvennoe i municipal'noe upravlenie. Uchenye zapiski SKAGS*, 1. Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/kontseptualnaya-model-sistemy-publichnogo-upravleniya> [in Russian].
10. Obolonskij, A.V. (2014). Krizis jeffektivnosti administrativno-bjurokraticheskogo gosudarstva i poiski vyhoda: opyt SSHa (jevoljucija teorii i praktiki gosudarstvennogo upravlenija v poslednie desjatiletija) [The crisis of the effectiveness of the administrative-bureaucratic state and the search for a way out: the US experience (evolution of the theory and practice of public administration in recent decades)]. *Voprosy gosudarstvennogo i municipal'nogo upravlenija*, 2, 145-165 [in Russian].
11. Orlov, I.B. (2013). Sovremennye teoreticheskie i metodologicheskie doktriny (modeli) gosudarstvennoj politiki i upravlenija [Modern theoretical and methodological doctrines (models) of public policy and management]. *Problemnij analiz i gosudarstvenno-upravlencheskoe proektirovanie*, 4, 95-104 [in Russian].

12. *Ponjatie arhetipiki publichnogo administrirovanija* [The concept of archetypal public administration]. Retrieved from: <https://infopedia.su/4x8ad1.html>
13. *Sommission on the future delivery of public services* – Produced by APS Group Scotland. (2011).
14. *SPO robotodavciv na nacional'nomu rivni zatverdzheno prioriteti dijal'nosti na 2019 rik i seredn'ostrokovu perspektivu* [The SPO of employers at the national level has approved the priorities for 2019 and the medium-term perspective]. Retrieved from: <http://fru.ua/ua/events/fru-events/spo-robotodavtsiv-na-natsionalnomu-rivni-zatverdzheno-priorytety-diialnosti-na-2019-rik-i-serednostrokovu-perspektyvu> [in Ukrainian].
15. *Sushhestvennye priznaki i jelementy «novoj» modeli publichnogo upravlenija* [Essential features and elements of the “new” model of public administration]. Retrieved from: <https://svyatik.org/svarka-128498.html> [in Russian].
16. Ustinovich, E.S., & Novikova, T.P. (2011). *Sovremennye teorii gosudarstvennogo upravlenija: osnovnye koncepcii i ih harakteristiki* [Modern theories of public administration: basic concepts and their characteristics]. *Gosudarstvennaja vlast' i mestnoe samoupravlenie*, 9, 16-23 [in Russian].

Сьомич Микола Іванович

Кандидат з державного управління, професор
Полтавська державна аграрна академія
36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.

Somych Mykola

Cand. of Public Administration, Professor
Poltava state agrarian academy
1/3 Skovorody Str., Poltava, 36003, Ukraine

Email: somuch.mukola@pdaa.edu.ua

Цитування: Сьомич М. І. Особливості сучасних моделей публічного управління /М. І. Сьомич // Аспекти публічного управління. – 2019. – Т. 7 – № 4. – С. 44-51

Citation: Somych M.I. (2019). *Osoblyvosti suchasnykh modelei publichnoho upravlinnia* [Features of modern models of public administration]. *Public administration aspects*, 7 (4), 44-51

Стаття надійшла / Article arrived: 14.03.2019

Схвалено до друку / Accepted: 16.04.2019